

مقایسه زمان عکس العمل و تعادل در کودکان اوتیسم و طبیعی

دکتر مرتضی طاهری

استادیار دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، گروه تربیت بدنی، قزوین، ایران
taheri_morteza@yahoo.com

نوع مقاله: پژوهشی

دریافت: شهریور ۹۴

پذیرش: دی ۹۴

چکیده

هدف از این مطالعه مقایسه زمان عکس العمل و تعادل در کودکان اوتیسم و طبیعی بود. تحقیق حاضر از نوع علی - مقایسه ای بود. جامعه آماری، کلیه پسران سنین بین ۸ تا ۱۰ ساله اوتیسم و عادی شهر قزوین بودند. ۱۵ کودک مبتلا به بیماری اوتیسم به صورت داوطلبانه و هدفمند، و در مقابل، تعداد ۱۵ کودک سالم و همسان با گروه اوتیسم (از لحاظ متغیرهایی همچون سن، شاخص توده بدنی، اختلالات نافذ رشدی، آزمون های ثبت حسی برای سنجش نیمرخ حسی، عدم وجود اختلالات ارتوپدیک و قلبی تنفسی، عدم بروز حمله‌ی تشنج در دو سال اخیر و عدم مصرف دارو با عوارض حرکتی) به صورت تصادفی انتخاب شدند. از ابزار سنجش زمان واکنش برای ارزیابی زمان عکس العمل و از دستگاه بایودکس برای سنجش تعادل گروه‌ها استفاده شد. برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد. پس از اطمینان از عدم معنی‌داری در بین گروه‌ها، از آزمون t مستقل جهت بررسی تفاوت‌های بین گروهی استفاده شد. نتایج نشان داد در سطح دشواری تکلیف تعادلی، گروه کودکان اوتیسم عملکرد ضعیف‌تری را در هر سه شاخص تعادلی (تعادل کلی، تعادل طرفی، تعادل قدامی-طرفی) از خود نشان دادند (به ترتیب $P=0/001$ ، $P=0/003$ ، $P=0/001$) در حالی که مقایسه سه شاخص تعادلی در سطح بی‌ثباتی کم، بین دو گروه تفاوت آماری معنی‌داری را نشان نداد. مضافاً اینکه، در آزمون زمان واکنش ساده و انتخابی دیداری، گروه اوتیسم عملکرد ضعیف‌تری داشتند ($P=0/001$). مشخص شد در تکالیفی که مستلزم عملکرد تعادلی بالاتری هستند افراد مبتلا به اوتیسم دچار اشکال بوده و همین‌طور زمان عکس العمل آنها در قیاس با همقطاران‌شان ضعیف‌تر است که می‌بایست تمهیداتی در این خصوص برای مبتلایان در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: زمان عکس العمل، تعادل، اوتیسم.

مقدمه

از دیر باز سنجش مهارت‌های ادراکی-حرکتی به لحاظ نقش مهمی که در زندگی انسان داشته، مورد علاقه بسیاری از محققین بوده است. مهارت‌های ادراکی - حرکتی به کودک امکان می‌دهد تا کنترل بیشتری بر محیط زندگی خود پیدا کند. در روند رشد مهارت‌های حرکتی بنیادی به طور کلی و معارت‌های ادراکی - حرکتی به طور خاص، پدیدایی سیستم حسی - حرکتی اعصاب مرکزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در همین راستا، یکی از جوامع هدفی که علاقه محققین را در خصوص بررسی مهارت‌های ادراکی- حرکتی به خود معطوف کرده است اختلالات طیف اوتیسم^۱ (اختلال درخودماندگی) بوده که افراد مبتلا به آن دارای سه ویژگی اصلی هستند. اختلال در اجتماعی شدن، اختلال در ارتباطات کلامی و غیرکلامی، و الگوهای محدود و تکراری رفتار (لاندا^۲ و همکاران، ۲۰۱۳). در حالت کلی، اختلال اتیسم طیفی از اختلالات است بدین معنی که فرد می‌تواند دارای یک اتیسم خفیف یا خیلی شدید باشد. در بالاترین انتهای طیف، سندرم آسپرگر یا اختلال اتیسم با عملکرد بالا (HFA)^۳ قرار دارد که بعضی اوقات سندرم پرفسور کوچک نامیده می‌شود. پایین‌ترین انتهای طیف، اغلب اتیسم کلاسیک نامیده می‌شود که معمولاً همراه با عقب ماندگی ذهنی می‌باشد. در بین این طیف انواع اختلالات نافذ رشد شامل سندرم رت، اختلال فروپاشنده دوران کودکی و اختلال نافذ رشد غیر اختصاصی نیز وجود دارد (بارون^۴ و همکاران، ۲۰۰۹). اگرچه شیوع این اختلالات در سال ۱۹۷۸ حدود ۴ در ۱۰۰۰۰ تخمین زده شده است اما امروز این میزان به حدود ۹۴-۹۹ در هر ۱۰۰۰۰ نفر تغییر یافته است (هرناندز^۵ و همکاران، ۲۰۱۳). شیوع این اختلال حدود ۱/۵ نفر از هر ۱۰۰ نفر در ایران تخمین زده شده است. این کودکان به دلیل عدم فعالیت و در خود مانده بودن مستعد ضعف در تعادل، ثبات وضعیتی و ناهنجاری‌های وضعیتی^۶ می‌باشند. علائم این اختلال در سه سال اول زندگی بروز می‌کند. همان‌طور که ذکر شد اختلال اوتیسم نیز یک اختلال نافذ رشد است که احتمالاً می‌تواند ظرفیت‌های ادراکی- حرکتی و همین‌طور مهارت‌های حرکتی را تحت تاثیر قرار دهد (ماتئو^۷ و همکاران، ۲۰۱۵). از آنجا که بسیاری از فعالیت‌های حرکتی روزانه، از تکرار و تمرین مهارت‌های بنیادی در دوران کودکی تسهیل می‌شود بنابراین ضرورت دارد تا کودک آزادانه در محیط پیرامونی و در تعامل با افراد همقطار دست به واکاوی و جستجوی محیط بزند. در همین راستا یکی از عوامل مهمی که می‌تواند کودکان را در اجرای مهارت‌های حرکتی و موفقیت احتمالی آنها در فعالیت‌های روزمره موفق سازد، زمان واکنش^۸ می‌باشد. از این‌رو، زمان واکنش می‌تواند به عنوان شاخص سرعت پردازش اطلاعات، تصمیم‌گیری و آماده سازی قلمداد شود. شواهد پژوهشی نشان داده اند که سازماندهی وضعیت قامت، ویژگی‌های عملکرد اندام، ویژگی‌های مربوط به کنترل شی، رمزگذاری فضایی و موزون بودن، از ویژگی‌های عمل انسان به شمار می‌روند که در فاصله زمان واکنش آماده می‌شوند (اشمیت^۹ و همکاران، ۲۰۱۵). از آنجایی که

---

¹ Autism

² Landa

³ High Functioning Autism

⁴ Baron

⁵ Hernandez

⁶ Postural Abnormalities

⁷ Matthew

⁸ Reaction Time

⁹ Schmitt

زمان عکس العمل بینایی ساده ترین پارامتر فیزیولوژیکی برای مطالعه پردازش‌های نوروفیزیولوژیک در مبتلایان اوتیسم است بنابراین بررسی آن می‌تواند در آشکارشدن وضع موجود کودکان اوتیستیک حائز اهمیت باشد. در همین راستا، زمان عکس‌العمل بینایی از عواملی است که می‌تواند زمینه و بستر مناسبی را در کنترل حرکتی و تعادل ایجاد کند. به طور کلی، نقایص حرکتی که در مبتلایان به طیف اوتیسم گزارش شده است عبارتند از: خامی حرکت^۱، ناهماهنگی حرکتی، اختلال در حرکات ظریف، اختلال در کنترل وضعیت بدن، رفتارهای حرکتی عجیب مانند رفتارهای قالبی^۲ (کوک و همکاران، ۲۰۱۳). گزارشاتی که در خصوص اختلالات حسی - حرکتی در افراد مبتلا به اوتیسم وجود دارد حاکی از آنست که معمولا این اختلالات از اولین نشانه‌ها در کودکان اوتیسمی می‌باشد اما در قیاس با اختلالات شناختی، عاطفی و اجتماعی کمتر به آن پرداخته شده است اما اگر مشخص شود که ضعف افراد اوتیسمی به چه اشکالی نمود پیدا می‌کند، می‌توان از ملاحظات مناسب استفاده کرد تا از پیشرفت بیماری جلوگیری کرد (دزیوک و همکاران، ۲۰۰۷). مطالعاتی وجود دارند که نشان می‌دهند اختلالات توجه بینایی در افراد مبتلا به اوتیسم وجود دارد و در تکالیفی که مستلزم انتقال سریع توجه به نقاط دیگر فضایی و زمانی است، دچار مشکل می‌شوند. با توجه به اهمیت مهارت‌های حرکتی در کودکان، محققین در مطالعات خود بررسی‌های مختلفی بر روی مهارت‌های حرکتی کودکان عادی و کودکان با اختلالات خاص انجام داده‌اند. برخی از محققین اعلام کردند که نقایص موجود در کودکان مبتلا به اوتیسم مثل ناتوانی در تقلید حرکتی در واقع در نتیجه‌ی وجود دیس پراکسیا است که منجر به توالی و برنامه‌ریزی ضعیف حرکتی می‌گردد (لاندا و همکاران،). پهلوانیان و همکاران (۱۳۹۱)، لیو و همکاران در پژوهشی به مقایسه مهارت‌های حرکتی کودکان مبتلا به اوتیسم با کودکان عادی پرداختند و در مقیاس مهارت تعادل بدن به این نتیجه رسیدند که بین کودکان عادی و اوتیسم تفاوت معناداری وجود ندارد (رافعی ۱۳۸۵، بارون و همکاران، ۲۰۰۹).

تحقیقات معدودی وجود دارند که نشان داده اند افراد مبتلا به اوتیسم با عملکرد پایین در تمامی مهارت‌های ظریف و درشت خود دچار اختلال هستند. در مطالعه‌ای از بین ۱۵۰ کودک ۱۶-۳۲ ماهه مبتلا به اوتیسم، تنها ۱/۹ درصد از این افراد در راه رفتن ناتوان بودند در مقابل ۲/۲ درصد از کودکان اختلال رشد و اختلال در تکلم داشتند و نمی‌توانستند راه بروند. منطق بررسی زمان واکنش و تعادل در این تحقیق به عنوان متغیر وابسته آنست که محقق به دنبال آنست که ببیند آیا اختلافی بین هر دوی این متغیرها در دو گروه وجود دارد یاخیر؟ که احتمالا هر کدام می‌تواند دیگری را تحت تاثیر قرار دهد. با توجه به اهمیت مهارت‌های ادراکی - حرکتی، تحقیقات اندکی به مقایسه این مهارت‌ها در کودکان مبتلا به اوتیسم با کودکان طبیعی پرداخته و اکثر تحقیقات در این زمینه بر جنبه‌های رفتاری دیگر این کودکان، مانند رفتارهای کلیشه‌ای را مورد توجه قرار داده‌اند (هرناندز و همکاران، ۲۰۱۱). باتوجه به دلایلی مثل روند رو به افزایش میزان شیوع کودک درخود مانده با عملکرد پایین و نگرانی والدین از وضعیت و میزان بهبود فرزندشان و همچنین اهمیت درمان فشرده در سال‌های اول زندگی و کاهش تحمیل هزینه‌های سنگین بر خانواده و جامعه، ارزیابی و درمان کودک در خود مانده، بلافاصله بعد از تشخیص ضروری به نظر می‌رسد که متغیرهایی از قبیل مقایسه زمان واکنش و تعادل آنها مورد بررسی قرار گیرد، لذا این

¹ clumsy

² Serotyped Behavior

مطالعه در نظر دارد بررسی درمورد زمان عکس العمل و تعادل کودکان اوتیسمی با همتایان طبیعی آنها داشته باشد.

روش شناسی

تحقیق حاضر از نوع علی - مقایسه ای بود جامعه آماری در پژوهش حاضر، شامل کلیه پسران سنین بین ۸ تا ۱۰ ساله اوتیسم و عادی شهر قزوین بود. برای این منظور، محقق با مراجعه به مراکز مشاوره روانشناسی و کلینیک‌های روانپزشکی ۱۵ کودک مبتلا به بیماری اوتیسم را به صورت داوطلبانه و هدفمند، با مشورت و رضایت اولیاء و خود آزمودنی‌ها انتخاب و در مقابل، تعداد ۱۵ کودک سالم و همسان با گروه اوتیسم (از لحاظ متغیرهایی همچون سن، وزن و قد) از ۳ منطقه جغرافیایی قزوین به صورت روش تصادفی ساده انتخاب و به عنوان حجم نمونه در این طرح پژوهشی شرکت داده شدند. معیارهای ورود در این مطالعه عبارتند از ابتلا به اختلال اوتیسم بر اساس تشخیص روانپزشک اطفال (معیار DSM-IV TR)، سطح عملکردی پایین بر اساس پرسشنامه‌ی غربالگری اختلالات نافذ رشدی^۱، سن تقویمی بین ۸-۱۰ سال، حس بینایی و شنوایی سالم، ثبت حس شنوایی نرمال بر اساس آزمون ثبت حسی^۲، عدم وجود اختلالات ارتوپدیک و قلبی تنفسی، عدم بروز حمله‌ی تشنج در دو سال اخیر و عدم مصرف دارو با عوارض حرکتی. جهت تعیین سطح عملکردی از پرسشنامه‌ی غربالگری اختلالات نافذ رشدی شامل ۳ حیطه‌ی اصلی مشکلات کودک در حوزه‌ی تعاملات اجتماعی، تاخیر زبان و گفتار و مشکلات رفتاری استفاده گردید. کسب نمرات بین ۰-۴۹ به معنای نداشتن اختلال، ۵۰-۱۰۰ اختلال خفیف، ۱۰۰-۱۵۰ اختلال متوسط و >۱۵۰ اختلال شدید است (ماتئو و همکاران، ۲۰۱۵). پرسشنامه‌ی مشخصات حسی ثبت حسی کودک را از نظر حواس لمسی، بویایی، چشایی، شنوایی، بینایی و حساسیت نسبت به حرکت، جستجوی حس، پردازش شنوایی و ضعف و انرژی پایین بررسی می‌کند. کل نمره‌ی خام ۱۹۰ بوده و نمرات ۱۵۵-۱۹۰ عملکرد طبیعی، ۱۴۲-۱۵۴ اختلال احتمالی و ۳۸-۱۴۱ اختلال واضح را نشان می‌دهد (لاندا و همکاران، ۲۰۱۳). برای ارزیابی زمان واکنش، آزمودنی در پشت دستگاه سنجش زمان واکنش قرار می‌گرفت. جهت اندازه‌گیری زمان واکنش دیداری ساده آزمودنی انگشت شست دست برتر خود را روی کلیدی که از قبل مشخص شده بود قرار می‌داد و از او خواسته شد که به محض روشن شدن لامپ آبی رنگ، کلید را فشار دهد. برای اندازه‌گیری زمان واکنش انتخابی آزمودنی می‌بایست انگشت شست هر دو دست خود را روی دو کلید که از قبل مشخص شده بود، قرار داده و با دیدن نور آبی و یا قرمز کلید مربوط به چراغ روشن شده را فشار می‌داد. پس از اطمینان از آشنائی آزمودنی با آزمون مورد نظر، هر آزمون سه بار اجرا و آزمونگر میانگین مدت زمان ثبت شده روی صفحه نمایشگر شمارنده خارجی که به دستگاه متصل بود را ثبت می‌کرد. برای سنجش تعادل پویا از دستگاه بایودکس مدل SW 45-30 D-E 617 استفاده شد. دستگاه بایودکس دارای ۸ سطح بی ثباتی است که در این مطالعه، تست‌های تعادلی در دو سطح ۳ و ۶، که به ترتیب سطوح بی ثباتی زیاد و کم هستند، انجام شد. این سطوح بر اساس مطالعه‌ی پیلوت، بر روی ۵ نفر از افراد جامعه‌ی آماری انتخاب شد به طوری که سطوح با ناپایداری بسیار زیاد (سطوح ۱ و ۲) که ضریب دشواری بالایی داشت و همین‌طور سطوح با ناپایداری کم که در آن فرد به لحاظ برهم خوردن تعادل دچار مشکل نمی‌شد، حذف و سطوح ۳ و ۶ انتخاب شدند

¹ Autism screening scale questionnaire (ASSQ)

² sensory profile

(دیزیوک و همکاران، ۲۰۰۷). لازم به ذکر است هر چه مقادیر به دست آمده شاخصهای تعادلی کمتر باشد، تعادل افراد در سطح بالاتری قرار دارد. برای تعیین طبیعی بودن توزیع داده ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف^۱ استفاده شد. پس از اطمینان از عدم معنی داری در بین گروه‌ها، از آزمون جهت بررسی تفاوت‌های بین گروهی استفاده شد. در کلیه موارد با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۸، سطح معنی داری (p < ۰/۰۵) در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

ویژگی‌های توصیفی هر دو گروه اوتیسم و طبیعی، مانند سن، شاخص توده بدنی، آزمون ثبت حسی، و میزان اختلالات نافذ رشدی اندازه‌گیری شد. همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود دو گروه از نظر سن (p = ۰/۸۰، t = -۰/۲۵)، شاخص توده بدنی (p = ۰/۶۶، t = ۰/۴۳) آزمون ثبت حسی (p = ۰/۷۳، t = ۰/۳۴) و پرسشنامه‌ی غربالگری اختلالات نافذ رشدی حسی (p = ۰/۸۹، t = -۰/۱۲) تفاوت معنی داری نداشتند. نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف نشان داد که توزیع داده‌ها طبیعی می‌باشد (p > ۰/۰۵).

جدول ۱. مشخصات دموگرافیک دو گروه مورد مطالعه

متغیر	سن (سال)	شاخص توده بدنی	آزمون ثبت حسی	پرسشنامه‌ی غربالگری اختلالات نافذ تحولی
گروه	M±SD	M±SD	M±SD	M±SD
اوتیسم	۱۱/۲ ع ۲/۲۵	۲۵/۱ ع ۱/۲۱	۱۷۰/۷۳ ع ۱۰/۳	۱۲۱/۵۵ ع ۱۲/۲۳
طبیعی	۱۱/۴ ع ۲/۰۶	۲۴/۹ ع ۱/۳۲	۱۶۹/۳۶ ع ۱۱/۴۳	۱۲۲/۰۹ ع ۱۰/۹۹

همان‌طور که در نتایج جدول ۲ مشاهده می‌شود زمانی که سطح دشواری تکلیف تعادلی بالا می‌رفت تفاوت معنی داری بین گروه اوتیسم و کودکان طبیعی وجود داشت به نحوی که گروه کودکان طبیعی عملکرد بهتری را در هر سه شاخص تعادلی (تعادل کلی، تعادل طرفی، تعادل قدامی-طرفی) از خود نشان دادند (به ترتیب P = ۰/۰۰۱، P = ۰/۰۳، P = ۰/۰۰۱) در حالی که مقایسه سه شاخص تعادلی در سطح بی‌ثباتی کم، بین دو گروه تفاوت آماری معنی داری را نشان نداد.

^۱ Kolmogorov-Smirnov

جدول ۲. نوسانات تعادل گروه کودکان اوتیسمی و طبیعی

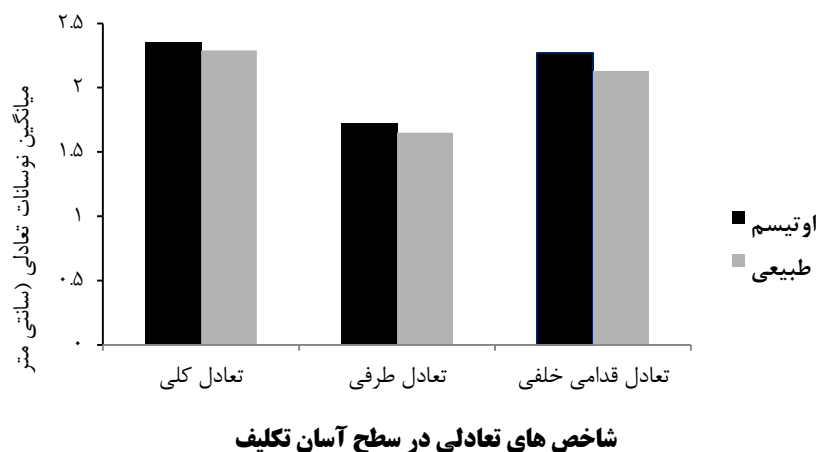
سطح ثباتی	بی شاخص تعادلی	گروه	تعداد	میانگین $\pm$ انحراف معیار	T	P
زیاد	شاخص کلی	اوتیسم	۱۵	۰/۱۷ ع ۲/۲۱	۸/۶۵	۰/۰۰۱
		طبیعی	۱۵	۰/۱۹ ع ۱/۶۴		
	شاخص طرفی	اوتیسم	۱۵	۰/۳۱ ع ۱/۲۵	۲/۱۴	۰/۰۳
		طبیعی	۱۵	۰/۲۲ ع ۱/۰۴		
	شاخص قدامی - خلفی	اوتیسم	۱۵	۰/۳۴ ع ۱/۹۸	۴/۰۴	۰/۰۰۱
		طبیعی	۱۵	۰/۳۹ ع ۱/۴۴		
کم	شاخص کلی	اوتیسم	۱۵	۰/۱۹ ع ۲/۳۵	۱/۰۰۹	۰/۳۳
		طبیعی	۱۵	۰/۱۳ ع ۲/۲۹		
	شاخص طرفی	اوتیسم	۱۵	۰/۲۵ ع ۱/۷۲	۰/۸۳	۰/۴۱
		طبیعی	۱۵	۰/۲۱ ع ۱/۶۵		
	شاخص قدامی - خلفی	اوتیسم	۱۵	۰/۳۸ ع ۲/۲۷	۱/۱۲	۰/۲۷
		طبیعی	۱۵	۰/۳۰ ع ۲/۱۳		

شاخص های تعادلی در سطح دشوار تکلیف

. اختلاف معنی دار، $P < 0/005$

. اختلاف معنی دار، $P < 0/05$

جدول ۳. نتایج آزمون تی مستقل بین دو گروه در آزمون زمان عکس العمل

متغیر	گروه	میانگین ع استاندارد	انحراف ارزش T	ارزش P
زمان واکنش ساده (نسبت به محرک دیداری) (ثانیه)	اوتیسم	۰/۰۸۲ ع ۰/۳۸	۵/۲۳	۰/۰۰۱
	طبیعی	۰/۰۳۶ ع ۰/۲۸		
زمان واکنش انتخابی (نسبت به محرک دیداری) (ثانیه)	اوتیسم	۰/۰۹۸ ع ۰/۵۱	۵/۸۶	۰/۰۰۱
	طبیعی	۰/۰۵۴ ع ۰/۳۷		

همان طور که در نتایج جدول ۳ مشاهده می شود، در هر سه آزمون زمان عکس العمل، گروه اوتیسم عملکرد ضعیف-تری داشتند

بحث و نتیجه گیری

حرکت و مهارت های ادراکی-حرکتی می تواند یک عامل مؤثر بر رشد همه جانبه کودک در نظر گرفته شود. بر همین مبنا، پژوهش حاضر در پی مقایسه زمان عکس العمل و تعادل در کودکان اوتیسم و طبیعی بود. همان گونه که نتایج پژوهش نشان داد بین گروه های اوتیسم و طبیعی در آزمون تعادل (سطح دشوار) و زمان عکس العمل ساده و انتخابی تفاوت معنی داری وجود داشت. در آزمون تعادل، زمانی که سطح دشواری تکلیف تعادلی بالا می رفت عملکرد کودکان مبتلا به اوتیسم در هر سه شاخص تعادلی (تعادل کلی، تعادل طرفی، تعادل قدامی-طرفی) دچار اختلال می شد در حالی که مقایسه سه شاخص تعادلی در سطح بی ثباتی کم، تفاوت آماری معنی داری بین دو گروه

وجود نداشت. مضافاً اینکه، در هر سه آزمون زمان عکس العمل، گروه اوتیسم در مقایسه با کودکان طبیعی عملکرد ضعیف‌تری داشتند.

یافته‌های این پژوهش با پژوهش‌هایی که بیان کنند این کودکان در مهارت‌های حرکتی و تعادلی خود دارای ضعف هستند همسو است (کوک و همکاران ۲۰۱۳، دزیوک و همکاران ۲۰۰۷، پهلوانیان و همکاران ۲۰۱۲). از جمله این پژوهش‌ها، بررسی‌هایی است که وایات و گریک (۲۰۱۲) بر روی کودکان دارای اوتیسم ۷-۹ ساله انجام دادند نتایج این تحقیق، نقص‌هایی را در برخی مهارت‌های حرکتی و تعادلی کودکان اوتیسم نشان داد که با پیچیده‌تر شدن فعالیت‌ها این نقص‌ها نیز آشکارتر می‌شد (پهلوانیان و همکاران ۲۰۱۲). در پژوهش حاضر نیز کودکان اوتیسم با پیچیده‌تر شدن تکلیف تعادلی، نقص در عملکردشان آشکارتر می‌شد. از طرف دیگر، نتایج به دست آمده از این تحقیق با نتایج اشمیت و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی دارد که عنوان کردند زمان عکس العمل در این افراد در قیاس با گروه هم‌سال طبیعی کندتر است (لیو^۱ و همکاران، ۲۰۱۳). افرادی که دچار بیماری اوتیسم هستند، برای انجام یک حرکت، مشکل بزرگی برای برنامه ریزی دارند. بدن آنها به طور جدی به پیامی که از مغز آنها فرستاده می‌شود، پاسخ نمی‌دهد. بنابراین، آنها به روش‌های آموخته شده خوب اعتماد می‌کنند که احتیاج به برنامه‌ریزی فعال برای آنها در موقعیت‌های خاص ندارد. در حالیکه نتایج به دست آمده با تحقیقات پهلوان زاده (۲۰۱۲) و لیو (۲۰۱۳) مغایر است که تفاوتی را در مقیاس تعادل ایستا و پویا در گروه اوتیسم و طبیعی مشاهده نکردند. از دلایل احتمالی این واگرایی می‌توان به جنسیت (پسر در برابر دختر)، سطح و شدت ابتلا (اوتیسم با عملکرد بالا در مقابل عملکرد پایین)، سن آزمودنی‌ها (۱۰-۸ ساله در برابر ۱۴-۱۰ ساله)، آزمونهای به عمل آمده (آزمون تعادلی بایودکس در برابر آزمون لک لک) اشاره کرد که موجبات این تغییر را احتمالاً فراهم آورده است.

تصویر برداری از مغز انسان و مطالعات آسیب‌های مغزی نیز نشان داده اند که در فرآیند اجرای مهارت‌های حرکتی، مناطقی از قبیل شکنج میانی لوب گیجگاهی (راسل^۲ و همکاران، ۲۰۰۹)، لوب پیشانی، نواحی حرکتی و پیش حرکتی مکمل (نجاتی و همکاران، ۲۰۱۲)، ناحیه آهیانه‌ای- پس سری راست، هیپوکامپ، تالاموس، مخچه چپ (مستوفسکی^۳ و همکاران، ۲۰۰۷) و عقده‌های قاعده‌ای (۲۱) را درگیر می‌کند. با وجود تمامی نواحی درگیر در اجرای حرکتی، از آن جایی که این رویداد از ناحیه پیش پیشانی آغاز می‌شود و عملکرد این ناحیه بیشتر از سایر مناطق است و از سوی دیگر این منطقه در نیمکره چپ فعال تر از نیمکره راست است (نجاتی و همکاران، ۲۰۱۲)، تصور می‌شود که نیمکره چپ و به طور اختصاصی قشر پیش پیشانی نقش غالب در اجرای مهارت‌های حرکتی را دارد. شواهد عملکرد غیرطبیعی نیمکره چپ در اختلالات طیف اوتیسم (پروفست^۴ و همکاران، ۲۰۰۷) تأکیدی بر احتمال نقص اجرای عملکرد ادراکی حرکتی اعم از تعادل و زمان عکس‌العمل در افراد مبتلا به اختلالات طیف اوتیسم است. ضمن آن که مطالعات نشان داده اند که نیمکره چپ برای انجام اعمال حرکتی تخصصی شده است و فرمول‌های حرکتی مربوط به هر دو سمت بدن در نیمکره چپ قرار دارد (اسکندان و همکاران ۲۰۰۷)، اما مطالعات نشان داده است که برتری نیمکره چپ در عملکردهای حرکتی در اختلالات طیف

¹ Lio

² Rusell

³ Mostofsky

⁴ Provost

اوتیسم کمتر می‌باشد (کرون و همکاران ۲۰۰۹). اشمیت و همکاران^۱ (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای با عنوان بررسی آناتومی لوب فرونتال مغز در عملکرد شناختی افراد مبتلا به اوتیسم، به این نتیجه رسیدند که چگالی قشر خاکستری و ماده سفید در افراد مبتلا به اوتیسم، نسبت به گروه کنترل (تکنیک تصویربرداری رزونانس مغناطیسی) کمتر بود. مضافاً اینکه این عامل موجب افت زمان واکنش در افراد اوتیسم بود (لیو و همکاران، ۲۰۱۳). شواهد نشان می‌دهد که مخچه در افراد مبتلا به اوتیسم دارای تغییرات ساختاری در دانسیته عصبی است که موجبات اختلال در یکپارچگی حسی مبتلایان را مهیا می‌کند. اما مکانیسم دقیق این فعل و انفعالات مشخص نیست. به هر جهت، فرضیات دیگر مبین این هستند که یکپارچگی حسی مستلزم مبادله سریع اطلاعات میان نواحی قشری و تحت قشری در مغز هستند که احتمالاً این مورد در افراد مبتلا به اوتیسم همانند افراد طبیعی نیست. گاون و همیلتون اشاره میکنند که مشکلات حرکتی مبتلایان اوتیسم به دلیل ادراک ضعیف آنهاست که نهایتاً منجر به یکپارچگی ضعیف‌تر یکپارچگی حسی حرکتی شده که نهایتاً کندی برنامه ریزی حرکتی را به همراه خواهد داشت. به طور کلی چگونگی زمان واکنش و تعادل تصویری از قابلیت پردازش عملکرد حسی- حرکتی در سیستم عصبی مرکزی است. حرکات هدف- مند نیازمند یکپارچگی بین سیستم عصبی مرکزی (CNS)^۲ و دیگر اندام‌ها و سیستم‌های بدن است. به منظور اجرای حرکت در محیط، سیستم عصبی مرکزی می‌بایست قادر به شناسایی، ادراک درون‌داد حسی، تصمیم‌گیری درست و اجرای تکلیف در زمان‌بندی و هماهنگی صحیح باشد که این موارد با پردازش موثرتر اطلاعات و آمادگی بهتر فرد در ارائه پاسخ‌های حرکتی متجلی می‌شود. لازم به ذکر است حالات روانی از قبیل سطح اضطراب، افسردگی، خستگی، سطح برانگیختگی و سلامت روانی می‌تواند بر متغیرهای مذکور تأثیر گذار باشد (راسل و همکاران، ۲۰۰۹).

نتیجه‌گیری

در تبیین تفاوت‌های معنادار مهارت‌های مذکور در دو گروه می‌توان به تعامل کمتر این کودکان با همسالان خود و عدم شرکت در بازی‌های گروهی نسبت به کودکان عادی اشاره کرد. بنابراین، از آنجا که کودکان اتیستیک کمتر در اجتماع ظاهر شده و تجربیات حرکتی کمتری را دارند بدیهی است که ضعف در مهارت‌های حرکتی را داشته باشند. بنابراین، نتایج این پژوهش سبب می‌شود با شناسایی محدودیت‌ها و ناتوانی‌های ادراکی حرکتی در کودکان با نیازهای خاص، زمینه توجه به مداخلات بازپروری در این کودکان فراهم شود. محدودیت اصلی برای انجام این پژوهش، محدود بودن آزمودنی‌های در دسترس بود همچنین دسترسی به همه کودکان از گروه‌های مختلف دارای نیازهای خاص در سنین مختلف امکان‌پذیر نبود و بسیاری از لوازم و مواد موردنیاز و حتی مکان مناسب برای سنجش مهارت‌های حرکتی این کودکان به سختی در دسترس قرار می‌گرفت. با توجه به نتایج تحقیق که مشخص شد در شرایط بی‌ثبات کودکان اتیستیک از تعادل کمتری برخوردارند همین‌طور وضعیت ضعیف‌تری در زمان عکس العمل دارند، بنابراین پیشنهاد می‌شود ملاحظات تمرینی برای تقویت مهارت‌های ادراکی حرکتی این افراد در نظر گرفته شود. پیشنهاد می‌شود بررسی‌های مشابه روی گروه‌های دیگر کودکان با سنین کوچک‌تر و بزرگ‌تر نیز انجام شود. همچنین با توجه به نتایج به دست آمده و مشاهدات انجام

¹ Schmitz

² Central Nervous System

گرفته در طول اجرای پژوهش، برنامه‌های هدفمند آموزشی - درمانی و تمرینات مربوط به مهارت‌های حرکتی از سنین پایین‌تر در برنامه آموزشی این کودکان قرار گرفته شود.

تقدیر و تشکر

این اثر با حمایت مالی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) انجام گرفته است.

منابع

- رافعی، طلعت (۱۳۸۵). اوتیسم، ارزیابی و درمان، تهران، نشر دانژه.
- کاتلین ام، هی وود، نانسی، گچل، (۱۳۸۷)، رشد حرکتی در طول عمر، مترجم: علی حسین، ناصری، خلجی، حسن، چاپ اول، تهران، انتشارات کاشفان مجد، ۴۲۵-۴۲۲.
- Baron-Cohen S, Scott FJ, Carrie Allison C, Williams J, Bolton P, Matthews FE, Brayne C (2009). Prevalence of autism-spectrum conditions: UK school-based population study. *Br J Psychiatry*, 194(6), 500-9.
- Bergeron Y, Chagniel L, Bureau G, Massicotte G, and Michel Cyr (2014). mTOR signaling contributes to motor skill learning in mice. *Front Mol Neurosci*. 7: 26.
- Bhavanani, A.B., Madanmohan, U.K (2003). Acute effect of mukh bhastrika (a yogic bellows type breathing) on reaction time. *Indian J PhysiolPharmacol*, 47 (3), 297° 300.
- Curtin S, Vouloumanos A (2013). Speech Preference is Associated with Autistic-Like Behavior in 18-Months-Olds at Risk for Autism Spectrum Disorder. *J Autism Dev Disord*, 43, 2114° 2120.
- Cook JL, Blakemore SJ, Press C (2013). Atypical basic movement kinematics in autism spectrum conditions. *Brain*, 136, 2816 ° 2824.
- Dziuk.MA,Gildey larson.JC,Apostu.A,Mostofsky.SH (2007). Dyspraxia in autism: association with motor,social and communicative deficiets,developmental medicine and child neurology, 40, 734-739.
- Green D, Charman T, Pickles A, Chandler S, Loucas T, Simonoff E, et al (2009). Impairment in movement skills of children with autistic spectrum disorder. *Developmental Medicine and Child Neurology*, 51(1), 311° 316.
- Gowen E, Hamilton A (2013). Motor Abilities in Autism: A Review Using a Computational Context. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 43 (2), 323-344.
- Hernandez LM, Rudie JD, Green SA, Bookheimer S, Dapretto M (2015). Neural signatures of autism spectrum disorders: insights into brain network dynamics. *Neuropsychopharmacology*, 40, 171° 189.
- Jonathan D. Charlesworth, Timothy L. Warren ,Michael S. Brainard (2012). Covert skill learning in a cortical-basal ganglia circuit. *Nature*. 486, 251° 255.
- Landa RJ, Gross AL, Stuart EA, FahertyA (2013). Developmental trajectories in children

- with and without autism spectrum disorders: the first 3 years. *Child Dev*, 84, 429° 442.
- Liu T, Breslin CM (2013). Fine and gross motor performance of the MABC-2 by children with autism spectrum disorder and typically developing children. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 7(10), 1244° 1249.
- Matthew W. Mosconi, Suman Mohanty, Rachel K. Greene, Edwin H. Cook, David E. Vaillancourt, and John A. Sweeney (2015). Feedforward and Feedback Motor Control Abnormalities Implicate Cerebellar Dysfunctions in Autism Spectrum. *The Journal of Neuroscience*, February 4, 35(5), 2015° 2025.
- Mostofsky.S, Burgess.M, (2007). increase motor cortex white matter volume predicts motor impairment in autism ,*Brain*, 130(8), 2117-2122.
- Nejati.V,Izadi.S (2012). the comparison of executive function in children with high functioning autism and their normal peers(persian)],*rehabilitation research journal*, 8(1), 1-12.
- Pahlevanian A, Rasoulzadeh M, Amoozadeh-Khalili M (2012). Comparison between normal and mental retard children with mental aged 6-7 on motor skills. *Journal of Komesh.*, 13(4), 460-464.
- Provost B, Lopez BR, Heimerl S (2007). A comparison of motor delays in young children: Autism spectrum disorder, developmental delay, and developmental concerns. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 37, 321° 328.
- Payne, V.G., Isaacs, L. D. (2007). *Human motor development: a lifespan approach*. 7thed. New York: McGraw-Hill, chapter 16, 411° 413.
- Rusell, Lang., Kern, Koegel., Kristen, Ashbaugh., April, Register., Whitney, Ence., Whitney, Smith (2010). Physical exercise and individuals with autism spectrum disorders: a systematic review, *Research in Autism Spectrum Disorders*, 46 (3), 1-12.
- Rachael D. Seidler, Jin Bo (2012). Neurocognitive Contributions to Motor Skill Learning: The Role of Working Memory. *J Mot Behav*, 44(6), 445° 453.
- Schmitt LM, Cook EH, Sweeney JA, Mosconi MW (2014). Saccadic eye movement abnormalities in Autism Spectrum Disorder indicate both cerebellar and brainstorm dysfunctions. *Mol Autism*. 47.
- Staples KL, Reid G (2010). Fundamental movement skills and autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 40(2), 209° 217.
- Schmitz N, Daly E, Murphy D (2013). Frontal anatomy and reaction time in Autism. Source. Performing your original search, reaction time in autism, in PubMed will retrieve 550 records, *Neurosci Lett*, 412(1), 12-7.
- Schendan HE, Searl MM, Melrose RJ, Stern CE. (2003)An FMRI study of the role of the medial temporal lobe in implicit and explicit sequence learning. *Neuron*, 37(6), 1013-25.
- Serrien, D. J., Cassidy, M. J. & Brown, P (2003). The importance of the dominant hemisphere in the organization of bimanual movements. *Hum. Brain Mapp*, 18, 296° 305.

Comparison of reaction time and balance in autism and normal children

Dr. Morteza taheri

Assistant of professor. Imam Khomeini University, Ghazvin, Iran

Abstract

The purpose of this study was to compare the reaction time and balance in autism and normal children. The research method was casual-comparative research. 15 children with autism were recruited voluntarily and 15 normal children (consistent with their peers in age, Body Mass Index, effective developmental disorders, chronological age, sensory profile measurement, lack of orthopedic and cardiovascular problems, no convulsion in the last two years and no drug use which affects the motor control) were chosen randomly. The reaction time apparatus and Biodex were respectively used for measuring Reaction time and balance. Ks test was used to specify the data normality and independent- t test was used to compare the mean in two groups. The results suggested that the balance performance of children with autism were disturbed in all three balance tests including total, anterior-posterior and lateral tests in high difficulty level of balance tasks (respectively, $p=0.001$, $p=0.03$, $p=0.001$) while no significant difference was found in low difficulty level of balance tasks. conclusively, it was found that visual simple and choice reaction time were significantly weaker in children with autism that must be taken into consideration.

Key Words: reaction time, balance, autism.